

Plán sociálních a doprovodných služeb území správního obvodu ORP Vodňany pro roky 2016 - 2018

MĚSTO VODŇANY

Zpracovatel

Odbor sociálních věcí, zdravotnictví a školství MěÚ Vodňany

Plán sociálních a doprovodných služeb území správního obvodu ORP Vodňany pro roky 2016 - 2018

Obsah

1) Zpracování plánu sociálních a doprovodných služeb	6
2) Analytická část	8
2.1 Popis území správního obvodu ORP Vodňany	8
2.2 SWOT analýza ORP Vodňany	11
3) Strategická část.....	13
3.1 Vize, priority, opatření	13
3.2 Přehled aktivit	15

Plán sociálních a doprovodných služeb území správního obvodu ORP Vodňany pro roky 2016 - 2018

Sociální služby

Sociální služby pomáhají lidem žít běžným životem - umožňují jim pracovat, nakupovat, navštěvovat školy, navštěvovat místa víry, účastnit se aktivit volného času, starat se sám o sebe a o domácnost apod. Zaměřují se na zachování co nejvyšší kvality a důstojnosti jejich života. Sociální služby jsou poskytovány jednotlivcům, rodinám i skupinám obyvatel. Mezi nejpočetnější skupiny příjemců sociálních služeb patří zejména senioři, lidé se zdravotním postižením, rodiny s dětmi, ale také lidé, kteří z různých důvodů žijí „na okraji“ společnosti.

Sociální službou se dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, rozumí činnost nebo soubor činností zajišťujících pomoc a podporu osobám za účelem sociálního začlenění nebo prevence sociálního vyloučení.

Prostřednictvím sociálních služeb je zajišťována pomoc při péči o vlastní osobu, zajištění stravování, ubytování, pomoc při zajištění chodu domácnosti, ošetřování, pomoc s výchovou, poskytnutí informace, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, psycho- a socioterapie, pomoc při prosazování práv a zájmů atd.

Cílem služeb bývá mimo jiné:

- podporovat rozvoj nebo alespoň zachování stávající soběstačnosti uživatele, jeho návrat do vlastního domácího prostředí, obnovení nebo zachování původního životního stylu,
- rozvíjet schopnosti uživatelů služeb a umožnit jim, pokud toho mohou být schopni, vést samostatný život,
- snížit sociální a zdravotní rizika související se způsobem života uživatelů.

K pokrytí nákladů spojených s úhradou některých sociálních služeb, resp. se zajištěním potřebné pomoci slouží příspěvek na péči.

Sociální služby lze podle cíle a zaměření rozdělit do 3 základních skupin:

- a) sociální poradenství,
- b) služby sociální péče,
- c) služby sociální prevence.

Plán sociálních a doprovodných služeb území správního obvodu ORP Vodňany pro roky 2016 - 2018

Sociální služby lze poskytovat v těchto formách:

- a) pobytové,
- b) ambulantní,
- c) terénní.

Sociální poradenství zahrnuje:

- a) základní sociální poradenství – je povinen poskytnout každý poskytovatel soc. služeb,
- b) odborné sociální poradenství – je poskytováno se zaměřením na potřeby jednotlivých okruhů sociálních skupin osob v občanských poradnách, manželských a rodinných poradnách, poradnách pro seniory, poradnách pro osoby se zdravotním postižením, poradnách pro oběti trestných činů a domácího násilí; zahrnuje též sociální práci s osobami, jejichž způsob života může vést ke konfliktu se společností.

Služby sociální péče napomáhají osobám zajistit jejich fyzickou a psychickou soběstačnost s cílem umožnit jim v nejvyšší možné míře zapojení do běžného života společnosti, a v případech, kdy toto vylučuje jejich stav, zajistit jim důstojné prostředí a zacházení.

Mezi služby sociální péče patří:

- Osobní asistence
- Pečovatelská služba
- Tísňová péče
- Průvodcovské a předčitatelské služby
- Podpora samostatného bydlení
- Odlehčovací služby
- Centra denních služeb
- Denní stacionáře
- Týdenní stacionáře
- Domovy pro osoby se zdravotním postižením
- Domovy pro seniory
- Domovy se zvláštním režimem
- Chráněné bydlení
- Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče

Plán sociálních a doprovodných služeb území správního obvodu ORP Vodňany pro roky 2016 - 2018

Služby sociální prevence napomáhají zabránit sociálnímu vyloučení osob, které jsou tímto ohroženy pro krizovou sociální situaci, životní návyky a způsob života vedoucí ke konfliktu se společností, sociálně znevýhodňující prostředí a ohrožení práv a oprávněných zájmů trestnou činností jiné fyzické osoby. Cílem služeb sociální prevence je napomáhat osobám překonávat jejich nepříznivé sociální situace a chránit společnost před vznikem a šířením nežádoucích společenských jevů.

Mezi služby sociální prevence patří:

- Raná péče
- Telefonická krizová pomoc
- Tlumočnické služby
- Azylové domy
- Domy na půl cesty
- Kontaktní centra
- Krizová pomoc
- Intervenční centra
- Nízkoprahová denní centra
- Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež
- Noclehárny
- Služby následné péče
- Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi
- Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením
- Sociálně terapeutické dílny
- Terapeutické komunity
- Terénní programy
- Sociální rehabilitace

Plán sociálních a doprovodných služeb území správního obvodu ORP Vodňany pro roky 2016 - 2018

1) Zpracování plánu sociálních a doprovodných služeb

Území: území správního obvodu obce s rozšířenou působností Vodňany (17 obcí)

Zpracovatel: Odbor sociálních věcí, zdravotnictví a školství MěÚ Vodňany

Metodická podpora: Mgr. Ludmila Kolářová (krajský metodik PSS)

Bc. Daniel Rosecký (krajský metodik PSS)

Příprava plánu: květen 2015 – červenec 2016

Důvodem zpracování plánu je podpora začleňování sociálně vyloučených osob a osob ohrožených sociálním vyloučením cestou zajištění dostupnosti sociálních a doprovodných služeb.

Potřebnost zpracování plánu vyšla z aktuální situace na území správního obvodu obce s rozšířenou působností Vodňany a ze Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb Jihočeského kraje.

Na území správního obvodu ORP Vodňany bylo zahájeno plánování sociálních služeb v roce 2005. Prvním výstupem byl Komunitní plán sociálních služeb Vodňany, který byl schválen v roce 2006. Tento plán byl aktualizován v letech 2010 a 2014.

Vzhledem k potřebě další aktualizace komunitního plánu z roku 2014 byly v květnu 2015 prostřednictvím Odboru sociálních věcí a zdravotnictví MěÚ Vodňany zahájeny aktivity vedoucí k definici potřebnosti a priorit na poli sociálních a doprovodných služeb na území správního obvodu ORP Vodňany.

V rámci dotazníkového šetření potřebnosti sociálních, zdravotních a doprovodných služeb na území ORP Vodňany, jež probíhalo ve druhém kvartálu roku 2015, měli občané možnost vyjádřit se osobně, mailem, formou elektronického nebo tištěného dotazníku, který byl distribuován do většiny domácností. Vyhodnoceno bylo celkově 215 dotazníků.

Plán sociálních a doprovodných služeb území správního obvodu ORP Vodňany pro roky 2016 - 2018

Na společných jednáních **Komise sociální a zdravotnictví a Komise pro sociálně-právní ochranu dětí Rady města Vodňany v letech 2015 a 2016** byly zpracovány **SWOT analýzy a definice priorit** (těchto jednání se účastnili rovněž zástupci poskytovatelů). Konkrétně pak byly dopracovány na základě znalosti aktuální situace v sociální oblasti ze strany Odboru sociálních věcí, zdravotnictví a školství MěÚ Vodňany. SWOT analýzy a priority se opírají rovněž o výše uvedený průzkum názorů široké veřejnosti a analýzu potřeb uživatelů služeb.

Současně byla reflektována Strategie území správního obvodu ORP Vodňany v oblasti sociálních služeb, která byla zpracována prostřednictvím projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Kromě vlastních poznatků a analýz se strategie opírá rovněž o dokumenty týkající se sociálních a doprovodných služeb na úrovni Jihočeského kraje.

V prvním kvartále roku 2016 byla **příprava plánu úzce provázána s tvorbou „Strategie komunitně vedeného místního rozvoje území MAS Vodňanská ryba na období 2014-2020“**. Ve spolupráci se zpracovateli této strategie byly konzultovány priority a záměry za sociální oblast, které prostupují oběma materiály.

Ve spolupráci s poskytovateli sociálních a doprovodných služeb byly k prioritám a opatřením plánu formulovány jednotlivé záměry (aktivity). V červenci 2016 byl plán finálně zkompletován, následně bude předložen ke schválení samosprávě města Vodňany a bude představen starostům obcí z území správního obvodu ORP Vodňany.

Na tvorbu plánu bude navazovat projekt „Podpora plánování sociálních služeb na území správního obvodu ORP Vodňany 2016“, podpořený z grantového programu Jihočeského kraje. Projekt se bude realizovat od srpna do prosince 2016, jeho **hlavním cílem je podpora místního partnerství a příprava akčního plánu na rok 2017**.

2) Analytická část

2.1 Popis území správního obvodu ORP Vodňany

Vymezení území ORP Vodňany

Území správního obvodu obce s rozšířenou působností Vodňany se nachází v jihozápadní části Jihočeského kraje na pomezí Prachaticka, Písecka a Strakonicka. Rozlohou 179,17 km² je nejmenším jihočeským správním obvodem obce s rozšířenou působností.

V rámci vyššího územního celku (Jihočeský kraj) je jeho poloha příznivá, nachází se v takřka centrální části Jihočeského kraje. Krajské město České Budějovice je vzdálené zhruba 30 km. Malá vzdálenost je také k bývalým okresním městům (Písek 20 km), Strakonice (25 km) a Prachatice (25 km). Reliéf území netvoří přirozené překážky ve spojení s hospodářským a sídelním těžištěm kraje.

Na území obce s rozšířenou působností Vodňany je 17 obcí:

Bavorov, Bílsko, Budyně, Číčenice, Drahonice, Hájek, Chelčice, Krajníčko, Krašovice, Libějovice, Měkynec, Pivkovic, Pohorovice, Skočice, Stožice, Truskovice, Vodňany.

Vodňany a Bavorov mají statut města. Přirozeným centrem území je město Vodňany, které ve značné míře plní i pracovní a obslužnou funkci pro okolní obce.

Plán sociálních a doprovodných služeb území správního obvodu ORP Vodňany pro roky 2016 - 2018

Počet obyvatel v jednotlivých obcích regionu Vodňansko

obec	počet obyvatel
	k 31. 12. 2015
Bavorov	1 599
Bílsko	203
Budyně	39
Čičenice	475
Drahonice	360
Hájek	35
Chelčice	408
Krajníčko	97
Krašlovice	160
Libějovice	456
Měky nec	42
Pivkovice	74
Pohorovice	64
Skočice	232
Stožice	328
Truskovice	197
Vodňany	6 856
Celkem	11 625

zdroj: <http://www.czso.cz>

Plán sociálních a doprovodných služeb území správního obvodu ORP Vodňany pro roky 2016 - 2018

2.2 SWOT analýza ORP Vodňany

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none">• Domov pro seniory (Centrum sociální pomoci Vodňany)• Pečovatelská služba (Centrum sociální pomoci Vodňany, Chelčický domov sv. Linhart, o.p.s.)• Sociálně terapeutické dílny (Chelčický domov sv. Linhart, o.p.s.)• Odborné sociální poradenství (Farní charita Týn nad Vltavou)• Domov se zvláštním režimem (Alzheimercentrum Prácheň o.p.s.)• Denní stacionáře (Alzheimercentrum Prácheň o.p.s.)• Terénní služby působící v rámci ORP Vodňany sídlící mimo (pro osoby ohrožené drogovou závislostí, pro SAS pro osoby se zdravotním postižením)• Uspokojivá dostupnost sociálních služeb v okolních městech – Písek, Strakonice, Č. Budějovice, Prachatice• Organizovaná a pravidelná činnost pro seniory a osoby se zdravotním postižením v rámci aktivit SPCCH• Velmi významná podpora Města Vodňany sociálních a doprovodných služeb• Město Bavorov poskytuje seniorům a osobám se ZP službu, která nahrazuje pečovatelskou službu• Dům s pečovatelskou službou Vodňany• Dům s pečovatelskou službou Bavorov• Bezbariérové vstupy ve Vodňanech (pošta, městský úřad, poliklinika, kulturní dům, centrum soc. pomoci)• Dostupná rehabilitace• Široká nabídka volnočasových aktivit• Mateřské centrum ve Vodňanech	<ul style="list-style-type: none">• Chybí sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi• Chybí nízkoprahové zařízení pro děti a mládež• Chybí komunitní centra• Chybí týdenní stacionář pro osoby se zdravotním postižením• Bezpečnost v domě s pečovatelskou službou ve Vodňanech• Chybí volnočasové aktivity pro děti a mládež ohrožené rizikovým chováním• Velmi špatný stav výtahu v domě s pečovatelskou službou ve Vodňanech

Plán sociálních a doprovodných služeb území správního obvodu ORP Vodňany pro roky 2016 - 2018

Příležitosti	Ohrožení
<ul style="list-style-type: none"> • Zřízení nízkoprahového zařízení pro děti a mládež • Zřízení sociálně aktivizačních služeb pro rodiny s dětmi • Zřízení komunitních center a rozvoj komunitní sociální práce • Zřízení týdenního stacionáře pro osoby se zdravotním postižením • Rekonstrukce prostor Centra sociální pomoci za účelem zkvalitnění poskytovaných služeb • Zkvalitnění materiálně-technického vybavení sociálních služeb <ul style="list-style-type: none"> • Společenský dům pro spolky a další občanské iniciativy • Výměna výtahu v domě s pečovatelskou službou ve Vodňanech • Sociální bydlení pro rodiny s dětmi v akutní krizi • Zvýšení bezpečnosti v domě s pečovatelskou službou ve Vodňanech • Zvýšení informovanosti obyvatel o poskytovaných službách • Rozšíření DPS Bavorov • Rozvoj dobrovolnictví v sociálních službách • Prevence rizikového chování u dětí předškolního a mladšího školního věku • Koordinace volnočasových aktivit pro děti a mládež • Služba Městské policie Vodňany trvale (7 dní/24hod) • Odstranění architektonických bariér v knihovně Vodňany • Dětský psycholog či psychiatr • Zajištění hlídání dětí do tří let věku • Školní psycholog • Psychiatrická ambulance 	<ul style="list-style-type: none"> • Zánik stávajících služeb • Snižování nabídky, kapacity či dostupnosti z důvodu nedostatku finančních zdrojů na poskytování sociálních služeb <ul style="list-style-type: none"> • Závislost sociálních služeb na politickém postoji obce, kraje a státu • Nedostatečná informovanost cílových skupin o dostupnosti sociálních služeb • Nezájem uživatelů o služby (prohlubování jejich problémů) • Nedostatečná prevence rizikového chování

3) Strategická část

3.1 Vize, priority, opatření

VI ZE

Na Vodňansku se lidé respektují a žijí důstojným, plnohodnotným životem.

Vize pro léta 2016 – 2018 se lehce liší od vizí předchozích, a to zejména z důvodu všeobecně nižší tolerance společnosti vůči skupinám osob vyžadujících pomoc.

Vize bude naplňována udržením stávajících sociálních služeb, jejich zkvalitňováním a rozvojem podle poptávky obyvatel. Sociální služby budou vhodně doplněny službami doprovodnými.

Cílem je mít kvalitně plánované, poskytované a podporované sociální a doprovodné služby, které vytvářejí bezpečný a důstojný život rodinám i jedincům v nepříznivé sociální situaci.

Dostupnost a kvalita služeb je podmíněna kvalitní infrastrukturou, proto je plán zaměřen také na:

Zlepšení infrastruktury pro dostupnost a rozvoj sociálních služeb ve Vodňanech i v celém ORP (investice do sociální infrastruktury – příspěvní ke snižování nerovností u přístupu ke zdravotnické péči, podpora sociálního začleňování díky lepšímu přístupu k sociálním, kulturním a rekreačním službám, přechod od institucionálních ke komunitním službám) – jde například o vybavení Centra sociální pomoci novým vozidlem umožňujícím po úpravě i převoz hůře pohyblivých osob (tj. zamezení jejich sociálního vyloučení), o opravu (úpravu, případně výměnu) výtahu v tzv. Beránkovně – zlepšení zázemí ubytovaných i personálu atd.

Rozvoj infrastruktury komunitních center - výstavba tzv. komunitních center v obcích (Újezd, Hvožd'any atd.) – veřejná víceúčelová zařízení pro setkávání komunit za účelem realizace sociálních, vzdělávacích, kulturních a rekreačních aktivit, cílem je zlepšení sociální situace jednotlivců a komunity jako celku.

Plán sociálních a doprovodných služeb území správního obvodu
ORP Vodňany pro roky 2016 - 2018

Přehled priorit a opatření

PRIORITA	Udržení systému poskytovaných služeb
OPATŘENÍ	Udržení stávajícího sociálního poradenství Udržení stávajících služeb sociální péče Udržení stávajících služeb sociální prevence
PRIORITA	Zkvalitnění stávajícího systému sociálních služeb
OPATŘENÍ	Zkvalitnění služeb domova pro seniory Zkvalitnění služeb pečovatelské služby Zkvalitnění služeb sociálně-terapeutických dílen
PRIORITA	Rozvoj sociálních služeb
OPATŘENÍ	Rozvoj služeb sociální péče Rozvoj služeb sociální prevence
PRIORITA	Zajištění doprovodných oblastí
OPATŘENÍ	Udržení a rozšíření doprovodných služeb a aktivit Informovanost o sociálních a doprovodných službách Zajištění podmínek pro poskytování doprovodných služeb
PRIORITA	Všeobecná podpora rozvoje sociálních služeb
OPATŘENÍ	Udržení procesu plánování sociálních služeb Zachování finanční podpory sociálních a doprovodných služeb

Plán sociálních a doprovodných služeb území správního obvodu ORP Vodňany pro roky 2016 - 2018

3.2 Přehled aktivit

PRIORITA 1 - Udržení stávajícího systému sociálních služeb

OPATŘENÍ - Udržení stávajícího sociálního poradenství

AKTIVITY

Udržení odborného sociálního poradenství

OPATŘENÍ - Udržení stávajících služeb sociální péče

AKTIVITY

Udržení pečovatelské služby

Udržení služby domov pro seniory

Udržení služby domov se zvláštním režimem

Udržení služby denní stacionář

OPATŘENÍ – Udržení stávajících služeb sociální prevence

AKTIVITY

Udržení sociálně-terapeutických dílen

Udržení terénních programů pro osoby ohrožené drogovou závislostí

Udržení sociálně aktivizačních služeb pro seniory a osoby se zdravotním postižením

Plán sociálních a doprovodných služeb území správního obvodu ORP Vodňany pro roky 2016 - 2018

PRIORITA 2 - Zkvalitnění stávajícího systému sociálních služeb

OPATŘENÍ - Zkvalitnění služeb domova pro seniory

AKTIVITY

Participaci dětí a mládeže na dění v rámci domova pro seniory
Modernizace materiálně-technického zázemí
Rekonstrukce za účelem zvyšování komfortu uživatelů služeb
Rozvoj péče o umírající

OPATŘENÍ - Zkvalitnění služeb pečovatelské služby

AKTIVITY

Modernizace materiálně-technického zázemí, především nákup služebního vozidla

OPATŘENÍ - Zkvalitnění služeb sociálně-terapeutických dílen

Modernizace materiálně-technického zázemí
Rekonstrukci za účelem zvyšování komfortu uživatelů služeb

PRIORITA 3 - Rozvoj sociálních služeb

OPATŘENÍ – Rozvoj služeb sociální péče

AKTIVITY

Zřízení týdenního stacionáře pro osoby se zdravotním postižením
Navyšování kapacity pečovatelské služby dle potřeb uživatelů

Plán sociálních a doprovodných služeb území správního obvodu ORP Vodňany pro roky 2016 - 2018

OPATŘENÍ – Rozvoj služeb sociální prevence

AKTIVITY

Zřízení nízkoprahového zařízení pro děti a mládež
Zřízení sociálně aktivizačních služeb pro rodiny s dětmi

PRIORITA 4 - Zajištění doprovodných oblastí

OPATŘENÍ – Udržení a rozšíření doprovodných služeb a aktivit

AKTIVITY

Prevence rizikového chování u dětí předškolního a mladšího školního věku
Koordinační volnočasových aktivit pro děti a mládež
Rozvoj dobrovolnictví v sociálních službách
Rozšíření služby Městské policie Vodňany trvale (7 dní/24hod)
Zajištění dětského psychologa či psychiatra
Zajištění hlídání dětí do tří let věku
Zajištění školního psychologa
Udržení psychiatrické ambulance

OPATŘENÍ – Informovanost o sociálních a doprovodných službách

AKTIVITY

Zvýšení informovanosti obyvatel o poskytovaných službách
Zřízení informačních míst (tabule, vývěsky atd.)
Pravidelná rubrika v lokálních obecních periodících
Pravidelné setkávání s veřejností
Vydání katalogu poskytovatelů služeb

Plán sociálních a doprovodných služeb území správního obvodu ORP Vodňany pro roky 2016 - 2018

OPATŘENÍ – Zajištění podmínek pro poskytování doprovodných služeb

AKTIVITY

Zřízení komunitních center pro poskytování sociálních a doprovodných služeb

Zřízení společenského domu pro spolky a další občanské iniciativy

Výměna výtahu v domě s pečovatelskou službou ve Vodňanech

Zajištění sociálního bydlení pro rodiny s dětmi v akutní krizi

Zvýšení bezpečnosti v domě s pečovatelskou službou ve Vodňanech

Rozšíření domu s pečovatelskou službou Bavorov

Odstranění architektonických bariér v knihovně Vodňany

PRIORITA 5 - Všeobecná podpora rozvoje sociálních služeb

OPATŘENÍ - Udržení procesu plánování sociálních služeb

AKTIVITY

Monitoring plnění plánu

Hodnocení plnění plánu

Aktualizace plánu

OPATŘENÍ - Zachování finanční podpory sociálních a doprovodných služeb

AKTIVITY

Zachování finanční podpory sociálních a doprovodných služeb